Activiteitenplan Adviesraad Sociaal Domein 2025

Volgens artikel 13, lid 1, van de Verordening Adviesraad Sociaal Domein NWF 2021 dient de Adviesraad (ASD) jaarlijks vooraf, dat wil zeggen voor 1 november, een activiteitenplan en een begroting op te stellen en aan te bieden aan de colleges. In het concept van de nieuwe Verordening Adviesraad Sociaal Domein NWF 2024 is voornoemde datum echter vervroegd naar 1 oktober van ieder jaar. Hoewel deze nieuwe verordening nog niet is vastgesteld hebben wij toch besloten daar al wel op te anticiperen.

Algemeen
In het concept van de nieuwe verordening is de taakstelling van de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) samengevat in drie onderdelen, te weten:

- Signaleren en informeren. Hieronder wordt verstaan het opvangen van signalen uit de samenleving met betrekking tot het sociaal domein. De ASD functioneert in deze visie als een brug tussen de gemeenschap en het college door deze signalen op te halen, te analyseren, te duiden en in een gesprek kenbaar te maken aan de beleidsadviseurs en/of het college.
- Meedenken aan de voorkant. Hoewel deze afspraak al langere tijd voor beide partijen gold is in deze nieuwe verordening nu nadrukkelijk vastgelegd dat de ASD in een zo vroeg mogelijk stadium wordt betrokken bij het ontwikkelen van nieuw beleid dan wel het aanpassen van bestaand beleid op het terrein van het sociaal domein.
- Agenderen (gevraagd) en ongevraagd adviseren over alle aangelegenheden betreffende het sociaal domein.

Vergeleken met de bestaande verordening laat deze formulering zien dat er gekozen is voor een accentverschuiving. Het gevraagd of ongevraagd advies uitbrengen over alles wat zich afspeelt binnen het sociaal domein is niet het doel op zich. Dat is wel het oog hebben voor de leefwereld van belanghebbenden in het algemeen en cliënten in het bijzonder als het gaat om de impact van bestaand beleid en ook, vanuit hetzelfde perspectief, inbreng leveren bij de totstandkoming van nieuw beleid of aanpassing daarvan.
Omdat ook de ASD al langere tijd de stelling hanteert dat het uitbrengen van zoveel mogelijk adviezen niet het ultieme doel is, kunnen wij hier goed mee leven. Desondanks moet wel duidelijk zijn in welke gevallen de ASD om advies moet worden gevraagd en behouden wij ons ook zeker het recht voor vanuit eigen initiatief onderwerpen die wij cruciaal vinden door middel van een ongevraagd advies onder de aandacht te brengen.

In de bestaande verordening is vermeld dat het college ter uitvoering van de verordening nadere regels kan opstellen. In het concept van de nieuwe verordening is hier niet voor gekozen maar staat dat voor zaken waarin de verordening niet voorziet de portefeuillehouders, beleidsadviseurs en de Adviesraad in gezamenlijkheid een samenwerkingsovereenkomst tot stand zullen brengen. Wij vinden dit van groot belang om op onderdelen helderheid te krijgen over de samenwerking tussen de gemeenten en de Adviesraad.

Beleidsagenda van het beleidsteam.
Idealiter wordt er voorafgaand aan een kalenderjaar door het beleidsteam een agenda opgesteld waarin de onderwerpen zijn benoemd die in dat jaar aan de orde komen met daarbij een voorlopige planning. Voor de ASD is zo'n document belangrijk om te kunnen zien welke beleidsonderwerpen in de planning staan, in de eerste plaats om er al enigszins op te kunnen participeren en anderzijds om eventueel een andere prioriteitsvolgorde te bepleiten. Op het moment dat de eerste stappen worden gezet is het van belang dat de ASD daarin direct wordt betrokken. Normaal gesproken ligt het initiatief daarvoor bij de beleidsmedewerkers, eventueel aangestuurd door de manager van het beleidsteam, maar ook de ASD kan eventueel als eerste aan de bel trekken.
In de afgelopen periode liep dit niet helemaal soepel. Dat had in de eerste plaats te maken met de langdurige afwezigheid van de manager van het beleidsteam, maar daarnaast ook met, mede door ziekte, een onderbezetting bij dat team. Inmiddels is wel duidelijk dat, ook bij de nieuwe leidinggevende van het beleidsteam, de neuzen de goede kant opstaan en ook dat er serieus gewerkt wordt aan het weer op peil brengen van de bezetting. Er bestaat dus zeker hoop op verbetering. Die hoop wordt gevoed door de open en constructieve manier van overleg tussen de (manager van) het beleidsteam en het dagelijks bestuur van de ASD, dat eens per twee maanden plaatsvindt.

Het voeren van overleg over een nieuw beleidsvoorstel kan op twee manieren worden opgestart. De ASD heeft een duidelijke voorkeur voor een geheel open discussie, waarin ideeën, standpunten en mogelijke opties worden uitgewisseld maar dus nog niet sprake is van uitgewerkte voorstellen. Het vervolg zou dan moeten zijn dat er een concept beleidsvoorstel op tafel komt waar wij op kunnen reageren. Dat leidt dan tot een concept voorstel aan het college waarover ons formeel advies wordt gevraagd. Tot slot kunnen we dan nog kennisnemen van het definitieve college-advies, waarin de inbreng van de ASD wordt benoemd en becommentarieerd.
De tweede optie is dat tijdens het vooroverleg een al vergaand uitgewerkt voorstel ter bespreking aan de ASD wordt voorgelegd. De beleidsmedewerker neemt de inbreng van de ASD mee in het definitieve collegevoorstel. In dat geval achten wij het noodzakelijk om alsnog de gelegenheid te krijgen daarover advies uit te brengen, met name om te beoordelen of onze inbreng in het voortraject juist is geïnterpreteerd. In de afgelopen periode is hierover wat onduidelijkheid ontstaan, maar wij gaan ervan uit dat dit in de samenwerkingsovereenkomst goed geregeld zal worden.

Speerpunten.

Behalve het inspelen op de lopende zaken die gedurende het jaar voorbij komen wil de ASD ook enkele eigen accenten leggen. Zo is de uitwerking van het beleid bestaanszekerheid voor ons een uiterst belangrijk thema en willen wij ons daar dan ook ten volle voor inzetten. Dit gaat dus om een zaak die al loopt en dus benoemen we die niet nog eens afzonderlijk.

Het leggen van de hiervoor genoemde eigen accenten krijgt sinds enige jaren vorm door in de drie themagroepen jaarlijks enkele speerpunten te benoemen en uit te werken. Hieronder volgen de keuzes die voor 2025 door de themagroepen zijn gemaakt.

Themagroep Jeugd

Door het vertrek van enkele leden van de ASD aan het begin van 2024 was er sprake van een forse onderbezetting van deze themagroep en is besloten de onderwerpen die met Jeugd te maken hebben te bespreken in een gecombineerde themagroep Wonen, Zorg en Welzijn & Jeugd. Weliswaar is het aantal leden in de loop van het jaar behoorlijk toegenomen, maar mede omdat de nieuwe leden zich eerst nog moesten inwerken is er tot nu toe niet voor een splitsing gekozen. Dit is ook de reden geweest dat het gekozen speerpunt voor 2024 nu opnieuw naar voren wordt gebracht, te weten:

<u>Thuiszitters en kwetsbare jongeren.</u>
Deze themagroep heeft zorgen over de groep thuiszitters en kwetsbare jongeren. Dit betreft vooral de categorie pubers van 12 tot 18 jaar, maar er zijn ook signalen van kinderen op de zeer jonge leeftijd van 8 jaar. Dit probleem is aangekaart door het gebiedsteam Waadhoeke maar de aanpak van dit probleem door diverse partijen, zoals scholen, laat nogal te wensen over. De aandacht voor dit onderwerp is mede gevoed door berichten in de pers dat er sprake is van een forse stijging van het aantal jongeren dat voortijdig, dus zonder startkwalificatie, de school verlaat. De verantwoordelijkheid voor die groep ligt in de eerste plaats bij het regionaal Meldpunt voortijdig Schoolverlaters (RMC) en dus zal zeker contact met die club worden gezocht. Het eerste doel van de themagroep is om te inventariseren om welke aantallen het gaat en welke problemen daarbij vooral spelen. Afhankelijk van het verkregen inzicht zal worden beoordeeld of daar een taak ligt voor de ASD.

Themagroep Wonen, zorg en welzijn

<u>Meedenken bij de totstandkoming van de Woonzorgvisie.</u>
In de woonzorgvisie moet de gemeente vastleggen hoe zij omgaat met de huisvesting en ondersteuning van zogenaamde aandachtsgroepen Dit zijn onder andere: ouderen, vergunninghouders, mensen met sociale en/of medische urgentie onder wie mensen die dak- en thuisloos dreigen te worden, mensen die uitstromen uit intramurale instellingen, arbeidsmigranten en jongeren. Het is nog niet geheel duidelijk hoe de gemeente Terschelling dit onderwerp gaat aanvliegen. In Waadhoeke is voor de uitwerking een bureau ingeschakeld. De themagroep wil nadrukkelijk bij dit proces betrokken worden en zal zo nodig zelf contact leggen met de beleidsambtenaren Wmo.

<u>Toegankelijkheid voor de bewoners van de NWF gemeenten met betrekking tot de Wmo en aanpalende diensten/producten onderzoeken.</u>
In de pers zijn berichten geweest dat het in Nederland niet zo best gesteld is met de toegankelijkheid van met name de Wmo en de daaraan gekoppelde diensten en processen. De themagroep wil onderzoeken wat de situatie in onze gemeenten is en denkt erover om

daarvoor een enquête uit te zetten. Er zal onderzocht worden of dat haalbaar is dan wel of de gewenste informatie op een andere manier is te verkrijgen.

Themagroep Participatie

Verbreding netwerk.
De themagroep heeft al eerder geconstateerd dat er in de gemeenten een groot aantal organisaties is die zich bezig houden met activiteiten die liggen op het gebied van het sociaal domein, maar het ontbreekt nog wel vaak aan samenwerking en afstemming tussen die partijen. De themagroep stelt zich voor in elke vergadering één van deze organisaties uit te nodigen om zodoende een goed beeld te krijgen waar zij zich mee bezig houden. Het doel is enerzijds het verbreden van het netwerk, en daarmee ook meer en beter zicht te krijgen op, en mogelijk contact met, de doelgroepen die wij willen bedienen. Anderzijds willen we bekijken of het mogelijk is meer afstemming en samenwerking tussen de verschillende organisaties tot stand te brengen.

Vereenvoudiging contacten en aanvraagprocedures.
Het belangrijkste doel met betrekking tot dit speerpunt is te komen tot uitbreiding van het aantal fysieke contactlocaties van de gebiedsteams en de Dienst in Waadhoeke, waar de burger zonder het maken van een afspraak binnen kan lopen. Het gaat erom de afstand tussen de burger en de gemeentelijke overheid te verkleinen en niet afhankelijk te zijn van alleen digitale dienstverlening. Wij realiseren ons dat niet alle vragen ter plekke beantwoord kunnen worden, maar een goede verwijzing naar de juiste persoon levert al grote winst op.

Adviesraad algemeen

Scholing leden ASD.
De samenstelling van de Adviesraad is heel divers en de leden hebben expertise op uiteenlopende terreinen. Uiteraard stimuleert de ASD het volgen van scholing en workshops die specifiek gericht zijn op beleidsterreinen die liggen binnen het sociaal domein, of op het volgen van scholing die gericht zijn op het functioneren van de leden van de ASD. Daar willen we echter nog een volgende stap in zetten door bij ieder ASD-lid de individuele scholingsbehoefte vast te stellen en daarna uiteraard ook te faciliteren. De verwachting is dat de kwaliteit van het werk van de ASD daardoor zal stijgen.

Franeker, 25 september 2024

Het dagelijks bestuur van de ASD NWF,
namens deze,

Koos Woudt, secretaris.